Política | Pep Martí i Vallverdú | Actualitzat el 10/07/2019 a les 21:30

Rivera i el liberalisme segrestat

«A diferència de Ciutadans, als liberals europeus no se'ls pot trobar en actes provocatius en ciutats basques, o buscant brega en concentracions de col·lectius socials»

El liberalisme espanyol no ha tingut sort. A Espanya, hi ha més liberals a les cunetes que en els grans panteons. La història del segle XIX és un seguit de pronunciamientos i règims d'excepció, amb breus parèntesis de governs liberals, sovint amb cabdills uniformats. El segle XX va ser pitjor, amb una monarquia que tenia en el Partit Liberal una de les seves crosses caciquils -amb excepcions honroses-, seguida de dues dictadures. Hi va haver liberals com Azaña en la Segona República, que van patir bastant. Amb la Transició, no va haver un partit liberal fort, tret d'alguns grupuscles integrats a la UCD suarista i a l'intent frustrat del Partit Reformista de Miquel Roca i Antonio Garrigues.

Espanya encara espera el seu partit liberal. Per acabar-ho d'adobar, la formació d'Albert Rivera es reclama de la ideologia liberal i s'ha adscrit a aquesta família política, que té presència important en les institucions europees. Les contradiccions, de Ciutadans, però, són enormes. Els partits que es reclamen liberals són molts i diversos. N'hi ha de tradició més progressista, com al Regne Unit -on són els més europeistes i oposats als conservadors- o, si anem més lluny, al Canadà. N'hi ha de més conservadors, com a Alemanya. Però solen ser formacions petites i moderades, tant en el seu programa com en la seva actuació.

Ciutadans ha donat girs ideològics en la seva història. L'únic tret constant en la seva trajectòria és l'hostilitat al catalanisme i a la immersió lingüística. Quan va néixer es presentava coma formació progressista i no amagava que pretenia arrabassar vots a un PSC que veia com a "nacionalista". Després, va passar a definir-se com a "liberal", per acabar afegint-se a sumes de dretes amb PP i un partit extremista com Vox. És l'únic partit que s'anomena liberal que a Europa que no té problemes per pactar -sense fer-se la foto- amb l'extrema dreta.

Encara ara és difícil escatir quina és la ideologia de Ciutadans. Però el que és dubtós és que sigui liberal. Els liberals europeus, si alguna cosa els caracteritza, és el seu eclecticisme i el rebuig de les posicions radicals. A diferència de Ciutadans, als liberals europeus no se'ls pot trobar en actes provocatius en ciutats basques, o buscant brega en concentracions de col·lectius socials. És un error generalitzat anomenar-los "liberals" amb normalitat. Liberal és l'Azaña que en plena Guerra Civil apel·lava a "la pau, la pietat i el perdó". Unes paraules difícils de situar en la mateixa ona que els dirigents taronja. Que un dels partits que més ha enarborat la bandera del nacionalisme espanyol s'anomeni liberal, just en un país que sempre n'ha tingut pocs, confirma que els liberals espanyols no han tingut sort.